

Kamu Kurumlarında Yönetim Bilgi Sistemlerinin Etkinliği: Spor Bilgi Sisteminin SWOT Analizi

Uğur ÖZER¹ , Berkan ATASOY²

¹ Hitit Üniversitesi, ÇORUM

² Gemlik Gençlik Hizmetleri ve Spor İlçe Müdürlüğü, BURSA

Araştırma Makalesi

Öz

Kuruluşlarda bilgi yönetimi uygulaması olarak kullanılan bilgi sistemleri, dijital teknolojinin sunduğu imkânlar ile bilgiyi işleme hacmini ve hızını artırıp maliyetini düşürerek yönetim süreçlerini kolaylaştırmasının yanında, etkili, verimli, kaliteli, hızlı, katılımcı, şeffaf ve denetlenebilir hizmet sunulmasına da fırsat tanımaktadır. Bu fırsatlardan yararlanmak isteyen kuruluşlarda bilişim sistemlerinin etkinliğinin artırılma çalışmaları günümüzde daha fazla ön plana çıkmıştır. Son yıllarda kamu kurumlarında da geleneksel kamu yönetimi işleyişi ve anlayışındaki, bürokrasi kaynaklı merkezîyetçilik, hantallık, kırtasiyecilik, kapalılık ve gizlilik gibi olumsuzlukların neden olduğu etkisiz ve verimsiz yönetim sistemleri yerine bilişim sistemlerinin etkinliğinin ön planda olduğu, açık devlet anlayışı hâkim olmaktadır. Spor Bilgi Sistemi de Gençlik ve Spor Bakanlığı'nın çalışma alanları ve hizmetleri kapsamındaki tüm faaliyetlerinin bilişim teknolojileri ortamına aktarılmasını sağlayan ve tüm vatandaşların sistemden faydalanması için oluşturulmuş bir sistem olarak karşımıza çıkmaktadır. Durum analizi niteliğindeki bu araştırmanın amacı Spor Bilgi Sisteminin SWOT analizini yaparak etkinliğini tespit etmektir. Çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden görüşme tekniği tercih edilmiş ve yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu Spor Genel Müdürlüğü çalışanı ve Spor Bilgi Sistemi kullanıcıları 4 katılımcı ve kurum dışı sistem kullanıcıları 8 katılımcı oluşturmuştur. Katılımcılar ile yapılan görüşmeler sonucu elde edilen veriler betimsel analiz yöntemi ile çözümlenmiştir. Çalışma sonucunda, Spor Bilgi Sisteminin düzenlenme ve güncellenme ihtiyacı olduğu söylenebilir. Spor Bilgi Sistemi ile ilgili gelecekte yapılacak düzenleme ve güncellemeler için akademik çevrelerden, sporla ilgili sivil toplum kuruluşlarından, iç ve dış paydaşlardan görüş alınmasının sistemin etkinliğinin ve verimliliğinin artırılması adına önemli olduğu düşünülmektedir.

Anahtar sözcükler: Yönetim bilgi sistemleri, Spor bilgi sistemi, SWOT analizi

Effectiveness of Management Information Systems in Public Institutions: SWOT Analysis of Sports Information System

Abstract

Information systems, facilitate management processes by increasing the volume and speed of information processing with the opportunities offered by digital technology and reducing the cost. In recent years, the open state understanding, in which the efficiency of information systems is at the forefront, has prevailed in public institutions, instead of ineffective and inefficient management systems caused by negativities such as bureaucracy-based centralization, clumsiness, paperwork, closeness and confidentiality in the traditional public administration process and understanding.. The Sports Information System is a system that enables the transfer of all activities of the Ministry of Youth and Sports within the scope of work areas and services to the information technologies environment and has been created for all citizens to benefit from the system. The purpose of this case study is to determine the effectiveness of the Sports Information System by making SWOT analysis. Interview technique, one of the qualitative research methods, was preferred in the study and semi-structured interview form was used. The working group of the study consisted of 4 participants from the General Directorate of Sports and Sports Information System users and 8 participants from external system users. The data obtained as a result of the interviews with the participants were analysed with the descriptive analysis method. As a result of the study, it can be said that the Sports Information System needs to be organized and updated. It is considered that it is important to obtain opinions from academic circles, non-governmental organizations related to sports, internal and external stakeholders for future regulations and updates regarding the Sports Information System in order to increase the efficiency and productivity of the system.

Keywords: Management information systems, sports information system, SWOT analysis

Giriş

Bilgi ve iletişim sistemlerinden oluşan bilgi teknolojileri her alanda süreçleri kolaylaştırarak, işlemlerin daha hızlı ve daha doğru bir şekilde yapılmasına olanak tanımaktadır. Örgütlerde de bilgi yönetiminin temelini oluşturan bilgi teknolojileri, verilerin kaydedilmesi, depolanması, verilerin işlenerek yeni bilgiler üretilmesi, üretilen bilgilere erişilme imkânı, bilgilerin saklanması ve paylaşılması gibi işlemlerin etkili ve verimli bir şekilde yapılmasına olanak sağlayan teknolojileri tanımlamada kullanılır (Şencan, 2013).

Bilgi teknolojilerinde günümüzde yaşanan gelişimler bilginin toplanması, üretilmesi, işlenmesi ve dağıtılması süreçlerinde oldukça köklü değişimlere neden olmuştur. Bu değişimler bilgiye dayalı dijital (sayısal) teknoloji ortamlarında farklı kurumsal yapıların oluşmasına imkân vererek, geleneksel yönetim anlayışında değişimlere sebep olmuş ve bilgiye dayalı yönetim sistemlerinin ön planda olmasını sağlamıştır (Bakan ve Baydaş, 2015).

Bilgi yönetimi, örgütsel amaçların elde edilebilmesi için, içsel ve dışsal tüm bilgi potansiyelinin kolektif ve sistematik şekilde bir araya getirilmesini, sınıflandırılmasını, işlenmesini, paylaşılmasını, kullanılmasını ve ölçülmesini kapsayan bir yönetim disiplindir (Yanık, 2017). Kuruluşlar oluşturdukları bilgi sistemleri ile bilgi yönetimi faaliyetlerini gerçekleştirmektedir.

Bilgi sistemleri bilgisayar donanımları, bilgisayar yazılımları, iletişim teknolojileri, veri kaynakları ve insan bileşenlerinden oluşan ve bir kuruluşun politika ve prosedürlerine dayalı bilgilerin toplanmasını, işlenmesini ve paylaşılmasını sağlayan bir bütün olarak tanımlanabilir (O'brien ve Marakas, 2011). Kuruluşlarda bilgi yönetimi çalışmaları için dijital teknolojilerin sunduğu imkânlar ile oluşturulan bilgi sistemleri, muhasebe, finans, operasyon yönetimi, insan kaynakları yönetimi, pazarlama veya diğer önemli fonksiyonları günlük iş faaliyetlerine entegre hale getirmiştir. Dolayısıyla bilgi teknolojilerinin kuruluşlardaki stratejik ve operasyonel önemi her geçen gün artmakta ve bilgi sistemleri, kurumsal yönetimde önemli bir çalışma alanı oluşturarak başarılı kurum ve organizasyonların hayati bileşenleri olmaktadır (O'brien ve Marakas, 2010).

Kuruluşların faaliyet alanlarının günden güne gelişmesiyle, anlamlı bilgiye olan ihtiyaçlarının da artması ve bu bilgilerin geleneksel sistemlerle işlenememesi, depolanamaması gibi problemlere, karar verme sürecindeki sıkıntılar da eklendiğinde bilgi sistemlerine olan ihtiyaç günden güne artmaktadır (Hanaylı, 2018).

Kamu kurumlarında geleneksel kamu yönetimi işleyişi ve anlayışında, bürokrasi kaynaklı merkezîyetçilik, hantallık, kırtasiyecilik, kapalılık ve gizlilik gibi olumsuzluklar etkisiz ve verimsiz bir yönetime sebep olabilmektedir. Dolayısıyla Türkiye'de de bilgi ve iletişim teknolojilerine dayalı yeni bir düzen oluşturularak, kamu kurumlarında bilişim sistemlerinin etkinliğinin artırılma çalışmaları ön plana çıkmıştır. Bilgi sistemleri kamu kurumlarına, bürokrasi kaynaklı olumsuzlukların önüne geçilerek, etkili, verimli, hızlı, katılımcı, şeffaf ve denetlenebilir bir yönetim imkânı sunmaktadır.

Bu kapsamda Gençlik ve Spor Bakanlığı da Spor Bilgi Sistemini oluşturarak spor yönetiminde bilişim sistemlerinin etkinliğini artırma çabasındadır. Spor Bilgi Sistemi Bakanlığın çalışma alanları ve hizmetleri kapsamındaki tüm faaliyetlerinin bilişim teknolojileri ortamına aktarılmasını sağlayan ve tüm vatandaşların bu sistemden faydalanması için oluşturulmuş bir spor yönetimi sistemi olarak karşımıza çıkmaktadır.

Kavramsal çerçeve

Bilgi Yönetimi Kavramı

Günümüzde, sermaye, emek, hammadde ve enerji gibi geleneksel üretim faktörlerine kişiler ve örgütler için değer yaratan bilgi unsuru eklenmiştir. Yaşamın temelinde yer alan ve tarih boyunca güç olarak algılanan bilgiyi; üreten, geliştiren, paylaşan ve etkili kullanan örgütler çağa ayak uydurma konusunda bir adım önde yer almaktadır. Örgütler kendileri için oldukça önemli olan bilgi unsurunu üretmek, depolamak, saklamak, güncellemek, yönetmek, işlemek, kullanmak ve hatta satmak amacıyla bilgi yönetim sistemleri ve teknolojisi kullanmaktadırlar (Öztürk, 2018). Özellikle, varlıklarını sürdürebilmek ve çağa ayak uydurabilmek için bilgi kaynaklarının yönetilmesi ve geliştirilmesi için hassas davranmak zorunda olan kuruluşların, bu hedefe ulaşabilmek için bilgi yönetimi konusunda daha yoğun bir biçimde çalışması gerekmektedir (Baytekin, 2012).

Bilgi yönetimi kurumlarda karar almayı hızlı bir şekilde gerçekleştirebilmek, işlerin ve çalışanların performansını geliştirebilmek ve verimliliğe katkı sağlayabilmek amacıyla ihtiyaç duyulan her türlü bilginin üretilmesini, işlenmesini, saklanmasını, başkalarıyla paylaşılmasını ve uygulanmasını içeren bir yönetim modelidir (Baytekin, 2012). Bilgi yönetimi, örgüt amaçlarının daha etkin ve verimli bir şekilde gerçekleştirilmesi için bilginin ortaklaşa ve sistematik olarak kullanılmasına imkân vermektedir (Öztürk, 2018).

Bilgi yönetimi, bilişim teknolojilerinin bilgi işleme kapasitesi ve insan sermayesinin yenilikçi, yaratıcı kapasitesini birleştirip bütünleştiren ve insan sermayesinin yaratıcı gücünden en üst düzeyde faydalanmayı amaçlayan örgütsel bir süreçtir. Bir başka deyişle bilgi yönetimi, bireylerin sahip olduğu tecrübe ve uzmanlıklar da dâhil olmak üzere politikalar, prosedürler, veri tabanları ve dokümanları içeren kuruluşun tüm bilgi varlıklarını ortaya çıkarmak, yönetmek ve bunları paylaşmaya yönelik entegre ve sistematik bir anlayıştır (Aktan ve Vural, 2016).

Günümüz örgütlerinde bilgi yönetiminin önemi, zihinsel sermayeyi devam ettirme, bilişim teknolojisindeki gelişmeleri takip etme, iletişim teknolojilerini kullanma, değişik kaynaklardan bilgiye ulaşma, örgütten beklenen nitelikli hizmet gibi sebeplere dayalı olarak artmaktadır. Başarılı bir bilgi yönetimi süreci, örgüt içi ve örgüt dışı tüm paydaşlarla olan, iletişim sürecinin etkinliğine bağlanabilir. Bilgi yönetimi sürecinde başarıyı belirleyen bir diğer faktör ise oluşturulacak işbirliğidir. Bilginin paylaşımında yapılacak işbirliği bilgi yönetiminin başarısını arttırmaktadır (Şencan, 2013).

Bilgi toplumunda, var olmayı başarabilen örgütlerin yapısı günden güne karmaşıklaşmakta ve buna bağlı olarak da bu tür organizasyonları yönetme ve denetlemede daha fazla bilgiye gereksinim duyulmaktadır. Örgüt yapılarındaki değişimler yöneticileri de etkilemektedir. Bugün, bir yöneticinin sadece planlama, organize etme, yönetme ve denetleme fonksiyonlarını yerine getirmesi yeterli değildir; yeterli, doğru, zamanında ve yol gösteren bilgi, yönetimin önemli bir fonksiyonu olarak görülmektedir (Misci, 2006).

Bilgi Sistemi Kavramı

Bilgi ve iletişim teknolojilerini üretme ve kullanma beceri ve yeteneğinin yüksek olduğu toplumların, devletlerin, kurumların geleceği şekillendireceği, diğerlerinin ise var olma mücadelesinde yok olma riskiyle karşı karşıya kalacağı bir dönemden geçiyoruz (Torunlar ve Özdemirci, 2019). Dijital platformda hızla gelişen bilgi iletişim teknolojileri küreselleşen ekonomik süreç ve artan iletişim olanakları sadece bireysel ve toplumsal yaşamı değil, örgütsel yaşamı da etkileyerek farklı kültür, yapı, süreç ve insan kaynağı profillerini de beraberinde getirmiştir (Vural, 2006). Dolayısıyla kurumların diğer kurumlardan farkını tanımlayan, değerini ve etkinliğini belirleyen unsur yenilikçi vizyon ile bilgi üretimi ve bilgi iletişim teknolojilerinin kullanımı olacaktır (Özdemirci ve Torunlar, 2015). Bilgi iletişim teknolojileri ile süreçlerini, yapılarını ve iş yapma pratiklerini değiştiren birçok örgütte, yeni iletişim biçimlerinin olduğu, özellikle de iç ve dış hedef kitlelerle ilişkilerin kurulup geliştirilmesinde bu teknolojilerin anahtar konumda olduğu görülmektedir (Vural, 2006).

Bilgi sistemleri; bir organizasyondaki karar verme ve kontrol işlemleri için gerekli bilgiyi toplama, işleme, saklama, düzenleme ve iletme faaliyetini yerine getiren teknoloji, prosedür, yazılım ve personelin bir araya gelmesi ile oluşan bütünlüklü bir sistem olarak tanımlanabilir (Sevinç ve Özata, 2010).

Bilgi sistemi türlerini “eylemsel bilgi sistemleri” ve “yönetim bilgi sistemleri” olmak üzere iki ana başlık altında toplamak mümkündür. Eylemsel bilgi sistemleri, kuruluşların günlük yapması gereken faaliyetler ile alt kademe yönetimin ihtiyaç duyduğu bilgileri işlemeye yardımcı olan sistemler iken yönetim bilgi sistemleri, üst düzey yöneticilerin stratejik karar almasına yardımcı olan sistemlerdir (Tonbul, 2019).

Bilgi sistemlerinin örgütler için önemli faydalarından biri de yöneticiye uygun bilgiler sunarak herhangi bir konuda karar verme sürecini desteklemesidir. Yöneticiler sistemdeki işlenmiş bilgilerin analizi ile çeşitli kriterler belirleyerek destekleyici kararlar alabilir ve ileriye yönelik hedef ve planları belirleyebilir. Bunun dışında bilgi sistemleri kırtasiyeciliğin ve bürokrasinin de azalmasına katkıda bulunarak yönetim süreçlerine önemli katkı sağlayarak yöneticilerin idarecilik rolünü daha etkin ve verimli hale getirmektedir (Hanaylı, 2018).

Bilgi sistemleri yöneticilik pozisyonunda olan kişiler kadar, her bölümdeki çalışanlar için de gereklidir. Yönetim ve yöneticilerin bilgi sistemleri sayesinde elde ettiği imkânlar, kurumun iç ve dış bilgi kaynakları, hizmet anlayışı ve bilgiye olan ihtiyaç gibi unsurlar her kademedeki çalışanın iş süreçlerini iyileştirmektedir. Bunun dışında bilgi sistemleri kurumların kendi iç iletişimlerine olduğu kadar aynı sektörde faaliyet gösteren benzer kurumlar, müşteriler ve diğer kamu kurumları ile iletişime geçmesine de yardımcı olmaktadır.

Bilgi sistemlerinin en önemli kaynağı olan bilgiye ulaşmak, başlıca üç şekilde gerçekleşmektedir: Girdi, işlem ve çıktı aşamaları. Girdi, enformasyonu oluşturacak verinin kurumun iç ve dış kaynaklarından sağlanmasıdır. İşlem ise alınan verinin herkes tarafından anlaşılır hale getirilmesi için yapılan çalışmalardır. En son aşama olan çıktı ise, işlem çalışmasıyla elde edilen bilginin çeşitli ihtiyaçlar için farklı formatlara ayrılıp dağıtılmasıdır. Bilgi sisteminin bir başka önemli zorunluluğu ise, sistemin çalışabilmesini sürekli hale getirmek ve bilgi kullanıcılarından gelen taleplerin tam anlamıyla karşılanmasını sağlamaktır. Bu amaçla geri bildirim özelliği olan bilgi sistemlerine ihtiyaç vardır (Çataler, 2006).

Bilgi sistemleri, yönetim faaliyetlerinin yerine getirilmesi sürecinde destekleyici bir fonksiyona sahiptir. Kurumlarda çalışan performansının değerlendirilmesi ve eksikliklerinin için bu sistemlerden yararlanılmaktadır. Ayrıca kullanıcıların taleplerinin yerine getirilmesi, mal ve hizmetlerin tasarımı ve sunumu, iletişim imkânlarının geliştirilmesi, karar verme ve kaynakların etkin ve verimli yönetilmesi vb. birçok konuda önemli bir konuma gelerek kurumlara için vazgeçilmez hale gelmiştir. Bilgi sistemleri düşük maliyetle bilgi elde etme, elde edilen bilgiyi yönetme ve bilgiden çeşitli şekillerde yararlanma adına önemli olanaklar sağlamaktadır (Sevinç ve Özata, 2010).

Bilgi sistemlerinin kuruluşlara sağladığı faydalar şu şekilde özetlenebilir (Sevinç ve Özata, 2010):

- İstenen yer ve zamanda, karar verme, bu kararları uygulamak ve karşılaştırmak için gerekli bilgileri doğru ve uygun bir şekilde sağlayarak yönetsel kararların doğruluk oranını artırmaktadır.
- Yönetim planları hazırlanırken birbiriyle uyumlu kararların alınması ve uygulanmasını sağlayarak koordinasyon işlevini yerine getirmektedir.
- Kuruluştaki tüm birimlerin hangi bilgiye gereksinim duydukları belirlenip bu bilgiler kolay bir şekilde sağlanabilmektedir.
- Kuruluşlardaki bilgi işleme görevlerinin en az maliyetle, hızlı bir şekilde ve doğruluk oranı yüksek seviyede yapılmasını sağlamaktadır.
- Kuruluşların düzenli faaliyetlerinin kolaylaştırılması adına yapılan işlemlere ilişkin bilgileri sağlamak ve çalışanların işlemleri daha kolay bir şekilde yapmalarına yardımcı olmaktadır.
- Kuruluşlarda sunulan hizmetlerin daha az maliyetle ve daha kaliteli olmasına yardımcı olmaktadır.

Spor Bilgi Sistemi

Dijital platformda kuruluşlar daha etkin ve ölçeği genişletilmiş bir iletişim içindedir. Daha geniş kitlelere hızlı ve ucuza ulaşabilme imkânı, tüm örgütsel iletişim süreçleri içerisinde yeni ve teknolojik yöntemlerin kullanılmasını zorunlu kılmıştır. Bu anlamda teknoloji çoğu kuruluşu geleneksel yapı ve işleyişten farklı olanaklar sağlarken, sağlanan olanaklara paralel zorunlu değişimi de gerektirmektedir (Vural, 2006).

Bilişim sistemlerinin kullanımı kamu kurumlarında da standartlara göre işlem yapmayı zorunlu hale getirmekte, işlem maliyetlerini düşürmekte, kamu görevlilerinin iş tanımlarının yapılmasını kolaylaştırmakta, kamu sektörünün hizmet görme kapasitesini ve denetim imkânlarını artırmaktadır. Yine bilişim sistemleri kullanımıyla, vatandaşlar bilişim teknolojileri aracılığıyla karar alma süreçlerine katılabilmekte, kamu idareleri şeffaf ve hesap verebilir hale gelebilmekte ve kamu kurumları arasında gerekli koordinasyon sağlanabilmektedir. Diğer taraftan kamu hizmetlerinin sunumunda iyi yönetim ilkeleri hayata geçirilebilmekte, hizmet kalitesinin artmakta, zaman-kaynak tasarrufu sağlanmakta, ilgililerin ve vatandaşların daha sağlıklı ve hızlı bir şekilde bilgilere ulaşabilmesi ve aynı zamanda memur davranışlarının da disipline edilmesi sağlanmaktadır (Emini, 2018).

Sporun bir kamu hizmeti olarak görüldüğü ve sunulduğu ülkemizde de spor hizmetlerinde bilişim sistemlerinin imkânlarından faydalanılarak yürütülmesi kaçınılmaz hale gelmiştir. Bu kapsamda sporda tüm yönetsel işlem ve süreçlerin bilişim teknolojileri ortamına aktarılması amacıyla Gençlik ve Spor Bakanlığı tarafından Spor Bilgi Sistemi Projesi hayata geçirilmiştir. Spor Bilgi Sistemi sayesinde sporun tüm paydaşlarına hızlı,

etkili, verimli, şeffaf ve güvenli bir şekilde kamu hizmeti sunulması fırsatı olmaktadır. Spor Bilgi Sistemine Gençlik ve Spor Bakanlığı tarafından yetkilendirilmiş kişiler spor.sgm.gov.tr internet adresinden erişilebiliyorken vatandaşlar ise e-devlet üzerinden ulaşarak ilgili işlemleri yapabilmektedir.

Bilgi sistemleri, sistemler ve alt sistemleri bünyelerinde barındırmaktadırlar. Sistemler hiyerarşisi olarak isimlendirilen bu yapı içerisinde her sistem kendinden daha büyük başka bir sistemin alt sistemidir. Birbirleriyle ilişki içerisinde olan bu sistemler sürekli olarak bilgi alışverişi yaparlar. Bir sistemin çıktısı farklı bir sistemin girdisi olabilir. Bu şekilde bir sistem hiyerarşisindeki amaç, her sistemin kendisine ait olan özel fonksiyonları yerine getirerek ait olduğu sistemin işleyişine destek olmasıdır (Çelik, Hatunoğlu ve Akpınar, 2008). Spor Bilgi Sistemi de bu tür bir yapıya sahiptir ve tüm vatandaşların erişimine açık olan e-Devlet uygulamasında; sporcu, sporcu sağlığı, spor elemanı, federasyon işlemleri, hakem işlemleri, özel spor tesisleri, antrenman, izin işlemleri, yetenek tarama, kulüp işlemleri, ceza bilgi formu, uluslararası organizasyon işlemleri, e-imza, okul sporları, e-spor kart, e-lisans ve belge doğrulama menüleri ve bunlarında alt menüleri bulunmaktadır. Bu menüler ve alt menüler sayesinde ilgili işlemler gerçekleştirilebilmektedir.

Spor Bilgi Sistemini bünyesinde barındıran e-Devlet sistemi daha esnek bir hiyerarşik yapı içinde hayata geçirilen yetki dağılımı ve bu yapı içinde hizmet faydalanıcılarının ve toplumun esas alınarak, vatandaş odaklı olan, kurumlar arasındaki engellerin kaldırıldığı, etkili, verimli, hızlı, şeffaf ve denetlenebilir bir sistemdir (Odabaş, 2009). E-Devlet üzerinden kamu hizmetlerinin dijital ortamlarda sunulması sekiz farklı biçimde kullanılmaktadır. Bunlar; devletten devlete yönelik uygulamalar, devletten çalışanına yönelik uygulamalar, devletten vatandaşa yönelik uygulamalar, vatandaştan devlete yönelik uygulamalar; devletten şirketlere yönelik uygulamalar, şirketlerden devlete yönelik uygulamalar; devletten sivil toplum kuruluşlarına yönelik uygulamalar, sivil toplum kuruluşlarından devlete yönelik uygulamalar olarak sıralanabilir (Avaner ve Fedai, 2019).

Tüm bu yapı içerisinde Spor Bilgi Sistemi ile, Emniyet Genel Müdürlüğü, Gümrük ve Ticaret Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı Dernekler Dairesi Başkanlığı, İçişleri Bakanlığı Nüfus Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü, İçişleri Bakanlığı Göç İdaresi Genel Müdürlüğü, Maliye Bakanlığı, Milli Eğitim Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı, Yükseköğretim Kurumu Başkanlığı, Sisteme entegre federasyonlar vb. kurumlarla uyumlu bir sistem oluşturulması amaçlanmaktadır (SGM, 2019).

Sporda bilişim teknolojilerine dayalı uygulamaların kullanılması, yönetim süreçlerindeki tüm aşamaların analiz edilebilir, raporlanabilir, koordine edilebilir, kontrol edilebilir ve denetlenebilir hale getirilmesini sağlamaktadır. Bunun dışında bu uygulamalar ile spor hizmeti sunanlar ile tüketenler arasında bağ oluşturularak istek ve ihtiyaçlara uygun kararlar alınması sağlanabilmektedir (Atasoy ve Özer, 2019).

Günümüzde ülkelerin nüfus, gelişmişlik düzeyi, kültürleri, demografik özellikleri vb. değişkenlerin sporda örgüt yapılanmasını da etkilediği kabul edilmektedir. Sporda katılımı üst düzeyde sağlayarak, sporun olumlu etkilerini tüm alanlara yaymış ve sporda başarılı olmuş ülkelerde (Sunay ve Uyar, 2017) spora yönelik, kullanılan bilişim teknolojisi uygulamaları incelendiğinde, çeşitli programlara rastlamak mümkündür. İngiltere, Avustralya, ABD, Kanada, Hollanda, Rusya, Fransa vb. spor alanında gelişmiş ülkelerde bilişim teknolojileri imkânıyla yaygın olarak kullanılan spor yönetimi uygulamalarında aşağıdaki genel başlıklara yönelik hizmetler yer almaktadır (Atasoy ve Özer, 2019):

Sporcu Yönetimi	Tesis Yönetimi	Reklam Yönetimi
Takım Yönetimi	Organizasyon Yönetimi	Ürün Yönetimi
Müsabaka Yönetimi	Müşteri Yönetimi	Mağaza Yönetimi
Antrenman Yönetimi	Kulüp Yönetimi	Üye Yönetimi
Performans Yönetimi	Personel Yönetimi	Tarafatar Yönetimi
Lig Yönetimi	Medya Yönetimi	Gönüllü Yönetimi
Altyapı Yönetimi	Belge Yönetimi	Sponsor Yönetimi
İstatistik Yönetimi	İletişim Yönetimi	Muhasebe Yönetimi
Raporlama Yönetimi	Pazarlama Yönetimi	Zaman Yönetimi

Organizasyonlarda bilgi sistemleri en büyük yatırım kalemleri arasında olmasına karşın, yatırımların katma değere dönüşmesinde en çok sıkıntı çekilen alanlardan birisini oluşturmaktadır. Bu noktada ön çalışmaların yeterince yapılmaması, kurumsal ve çevresel koşullarla beklentiler ve eğilimlerin yeterince araştırılmaması en önemli kırılma noktaları arasında sıralanmaktadır (Külcü, 2018).

Yöntem

Kamu kurumlarında doğru bir yönetim yapılanmasının oluşturulması hizmetlerin daha etkili ve verimli sunulmasını sağlamaktadır. Gençlik ve Spor Bakanlığı tarafından oluşturulan Spor Bilgi Sistemi de bilişim sistemlerinin sunduğu imkânlar ile sporda yeni bir yönetim modeli olarak karşımıza çıkmaktadır. Spor Bilgi Sistemi ile ilgili doğru yapılanmanın oluşturulması sistemin katma değere dönüşmesi açısından önem arz etmektedir. Bunun için de eksikliklerin-zayıflıkların tespit edilerek sisteme zarar verebilecek unsurların ortaya çıkarılması için gerekli çalışmaların yapılmasının fayda sağlayacağı düşünülmektedir. Buradan hareketle bu çalışmanın amacı Spor Bilgi Sisteminin etkinliğini analiz etmektir.

Araştırma Modeli

Durum analizi niteliğindeki bu çalışmada, elde edilen verilerin çözümlenmesinde kullanılan teknikler açısından nitel bir çalışma modeli uygulanmıştır. Durum analizi araştırması, bilgi sistemleri ile ilgili çalışmalarda kullanılan en yaygın nitel yöntemdir

(Myers ve Avison, 2002). Çalışmada; bireylerin, çeşitli konulardaki bilgi, düşünce, tutum ve davranışları ile bunların olası nedenlerinin öğrenilmesinde kullanılan en kısa yol (Yurdakul, 2013) olması sebebiyle, nitel araştırma aracı olarak, görüşme tekniği tercih edilmiş ve yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Görüşme metodu ile elde edilen verilerden hareketle Spor Bilgi Sisteminin SWOT analizini yapılmıştır.

SWOT; İngilizcedeki strengths (güçlü yönler), weakness (zayıf yönler), opportunities (fırsatlar) ve Threats (tehditler) kelimelerinin baş harfleri ile türetilmiştir. SWOT analizi, bir konunun güçlü ve zayıf yönleriyle ortaya çıkabilecek fırsat ve tehditleri belirlemek için kullanılan ve kuruluşların gelecek planları açısından önem taşıyan stratejik bir tekniktir. Kuruluşlar SWOT analizi aracılığıyla kendini daha iyi tanımakta ve hedeflerini daha iyi belirlemektedir (Baraz, 2018).

SWOT analizi kuruluşların çevresel analiz ile topladığı bilgiler çerçevesinde oluşturulan bir yöntemdir. Böylelikle kuruluşlar çevrenin genel bir görünümünü ortaya çıkarıp bunları yorumlayarak, uygun stratejiler geliştirebilmesi için kendisini etkilemesi muhtemel olan unsurların, sistematik olarak değerlendirilmesini gerçekleştirebilir. Kuruluşlar güçlü ve zayıf yönlerle ilgili bilgileri içsel çevreden edinirken, fırsat ve tehditlerle ilgili bilgileri dışsal çevreden elde eder. Yapılan analiz ile bu bilgiler bir arada göz önüne alınarak, sistemli bir şekilde değerlendirilir. Değerlendirme sonucunda ulaşılmak istenen amaç güçlü yönlerle fırsatlardan yararlanmak, tehditlerden kaçınmak ve zayıflıkları azaltmaktır. Bu nedenle dış çevrenin ortaya çıkardığı fırsat ve tehditlerle iç çevrenin güçlü ve zayıf yönlerini bir arada değerlendirmek kuruluşa etkisi olan çevresel faktörleri belirlemede, çevredeki gelişme ve değişimleri anlamada ve bunlara karşı geliştirilecek stratejilerde yol gösterici rol oynar (Naktiyok, 2015).

Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunu amaçlı örneklem yöntemi ile seçilmiş, Spor Bilgi Sistemi Kullanıcısı kurum içi ve kurum dışı katılımcılar oluşturmuştur. Amaçlı örnekleme örnekleme oluşturan katılımcılar araştırmacının, araştırma problemine cevap bulacağına inandığı kişilerden oluşmaktadır. Bu örneklemin temeli, araştırmanın amaçları doğrultusunda evrenin temsili bir örneği yerine, amaçlı olarak bir ya da birkaç alt kesimini örnek olarak almaktır. Bir başka deyişle örnekleme girecek katılımcıların araştırmacının düşünce ve deneyimlerine dayalı olarak seçilmesi, yani evrenin soruna en uygun bir kesimini araştırma konusu yapmaktır (Yurdakul, 2013). Bu kapsamda kurum içinden 4 kullanıcıya Spor Bilgi Sistemini hangi amaçla ve ne sıklıkla kullandıkları, sistemin güçlü ve zayıf yönlerinin neler olduğu sorularak iç çevre analizi yapılmıştır. Dış çevre analizi için ise sistemle ilgili bilgi sahibi 3 antrenör, 3 sporcu ve 2 öğretmenden oluşan kurum dışı 8 kullanıcıya, Spor Bilgi Sistemini hangi amaçla ve ne sıklıkla kullandıkları, sistemin hangi fırsatları ortaya koyduğu ve sisteme yönelik ne gibi tehditler ve engellerin yer aldığına yönelik sorular sorulmuştur. Kurum çalışanı katılımcıların 1'i Bursa ilinde 3'ü Ankara ilinde bulunmakta, kurum dışı katılımcıların tamamı ise Ankara ilinde bulunmaktadır. Çalışma süreci 2020 yılı Mart ve Ekim ayları arasında kapsamaktadır.

Verilerin Toplanması

Araştırmada veri toplama aracı olarak yarı yapılandırılmış görüşme tekniği kullanılmıştır. Çalışma kapsamında kullanılan yarı yapılandırılmış görüşme formu hazırlanırken aşağıdaki aşamalardan geçirilmiştir:

- Çalışma alanı ile ilgili literatür taraması yapılmıştır.
- Literatür taramasında elde edilen kavramsal bilgi çerçevesinde, çalışmanın amacına yönelik sorular oluşturulmuştur.
- Oluşturulan sorular araştırma konusu hakkında bilgi sahibi, kurum içinden 1 uzman ve kurum dışından 2 akademisyenin incelemesine sunulmuş ve görüşleri alınmıştır.
- Son şekli verilen görüşme formları ile internet ortamında görüşmeler yapılmıştır.

Verilerin Analizi

Katılımcılar ile yapılan görüşmeler sonucu elde edilen veriler betimsel analiz yöntemi ile çözümlenmiştir. Betimsel analiz aşağıdaki aşamalarda gerçekleştirilmiştir:

- Betimsel analiz için bir çerçeve oluşturma,
- Verilerin işlenmesi,
- Bulguların tanımlanması,
- Bulguların SWOT analizine uygun olarak yorumlanması.

Bulgular ve Yorum

Aşağıda katılımcılarla ilişkin bilgiler ile yapılan görüşmelerden örnek ifadeler, frekans sayıları ve SWOT analizi yer almaktadır:

Tablo 1. Spor bilgi sisteminin güçlü yönlerine ilişkin görüşler

Katılımcı	Yaş	Meslek	Bulunduğu İl
K1	41	Spor Uzmanı	Bursa
K2	49	Spor Uzmanı	Ankara
K3	37	Spor Uzmanı	Ankara
K4	40	Spor Uzmanı	Ankara
K5	33	Antrenör	Ankara
K6	27	Antrenör	Ankara
K7	45	Antrenör	Ankara
K8	20	Sporcu	Ankara
K9	24	Sporcu	Ankara
K10	23	Sporcu	Ankara
K11	38	Öğretmen	Ankara
K12	37	Öğretmen	Ankara

Tablo 1’de katılımcılara ilişkin demografik bilgilere yer verilmiştir. Toplam 12 katılımcının 4’ü kurum içinden 8’i kurum dışındandır.

Tablo 2. Spor bilgi sisteminin güçlü yönlerine ilişkin görüşler

Güçlü Yönler	Örnek İfadeler	Frekans
Bürokrasinin azaltılması	“...evrak işleri azalıyor.”(K3) “...evrak işlemleri hızlı ve basit bir şekilde gerçekleşiyor.”(K1)	4
Etkili ve verimli hizmet sunumu	“...sistem sayesinde işlemler hızlı bir şekilde tamamlanıyor.”(K2) “...istediğimiz zaman işlem yapabiliyoruz”(K1) “...bilgilere ulaşmak kolaylaşıyor.”(K4)	4
Kurum personeline örgütsel bağlılığın artması	“...kurumum için çalışmak daha keyifli hale geliyor.” (K4)	2
İlgili kurumlarla entegrasyon sağlanması	“...sistemde okul sporları, sağlık raporu işlemleri yapılabilir.”(K2)	2
Veri bütünlüğü oluşturulması	“...bütün bilgilere tek bir sistemden ulaşabiliyoruz.”(K2)	3
Uygulama ve süreçlerin kolaylaştırılarak kaynakların etkin kullanımı	“...sonuçta bu sistem sayesinde kamu kaynakları daha az kullanılabilir.”(K3)	4
Merkez ve taşra teşkilatlarına bağlı tüm birimler arasında bütünlük bir yapı oluşması.	“...bütün il ve ilçelerde ortak sistemin kullanılması işlerin tek bir çatıdan yürütülmesini sağlıyor.”(K1)	3

Tablo 2’de kurum içi katılımcılara görüşlerine göre Spor Bilgi Sisteminin güçlü yönleri yer almaktadır. Kurum çalışanı katılımcıların Spor Bilgi Sistemini kullanması; bürokrasinin azaltılması (f=4), etkili ve verimli hizmet sunulması (f=4), kurum personeline örgütsel bağlılığın artması (f=2), ilgili kurumlarla entegrasyon sağlanması (f=2), veri bütünlüğü oluşturulması (f=3), uygulama ve süreçlerin kolaylaştırılarak kaynakların etkin kullanımı (f=4), merkez ve taşra teşkilatlarına bağlı tüm birimler arasında bütünlük bir yapı oluşması (f=3) sistemin güçlü yönlerini ortaya koymaktadır.

Changchit, Joshi ve Lederer (1998) de yapmış oldukları çalışmada, bilgi sistemlerinin kullanılmasının örgütsel bağlılık oluşturma konusunda fayda sağlayabileceği görüşünü vurgulamışlardır.

Alp, Özdemir ve Kilitçi (2011) çalışmalarında veri tabanlı bilgi sistemlerinin veri bütünlüğü için gerekli olanakları sağlaması, veriyi etkin bir şekilde idare etmesi ve işlemlerin doğru ve hızlı yapılması vb. sebeplerle kuruluşlara fayda sağladığını belirtmiştir.

Çoruh (2017) çalışmasında bilgi yönetiminin örgüt çapında hızlı ve etkili sorun çözüme, gelişmiş iş süreçleri oluşturma, örgütün bir bütün olarak gelişimini sağlama, örgüte esneklik ve adaptasyon yeteneği sağlama, örgütün verimliliğini artırma, çalışanlar arası iletişimi ve örgüte bağlılığı geliştirme gibi faydaları sağladığını belirtmiştir.

Gökşen (2020) bilgi sistemlerinin fonksiyonlar üzerindeki etkisinin özellikle yönetim ve iş süreçlerinde ortaya çıktığını belirtmiştir. İyi bir destek ve altyapı ile birlikte

bilgi sistemleri daha etkili ve verimli hâle gelebilmektedir. Ayrıca bilgi sistemleri sayesinde fonksiyonel hedeflerin takibi ve izlenmesi kolaylaşmaktadır. Bilgi sistemleri yöneticileri iş süreçlerindeki ilerlemeler, başarılar ve eksiklikler hakkında bilgilendirerek tahmin ve uzun vadeli perspektif planlamasında oldukça yardımcı olmaktadır.

Bilgi sistemlerinin kullanımının yaygınlaşmasıyla kamusal hizmetlerin sunumunda da önemli değişiklikler ortaya çıkmıştır. Örneğin kâğıda dayalı iş süreçlerinin elektronik ortama taşınması sonucu, işlerin daha hızlı yapılır duruma gelmesi, hataların azalması, kaynak kullanımında verimlilik ve etkinliğin sağlanması, işlemlerin rasyonel duruma getirilmesi vb. avantajlar ortaya çıkmıştır. Bu bağlamda kamu kurumlarının değişim baskılarına yanıt vermesi ve değişimin getirdiği yeni şartlara kendilerini uyarlamaları da bir zorunluluk haline gelmiştir (Sevinç ve Özata, 2010).

Karaman (2017) tarafından belirtildiği gibi yapılan araştırmalar artık bilgi yönetiminin kullanımındaki başarı ile kurumsal performans arasında pozitif ilişkilerin olduğunu ortaya koymaktadır. Bu bağlamda örgütlerin bilgi yönetim süreçleri ile kurumsal performansı birlikte düşünmeleri gerekmektedir. Bilgi yönetimi genel açıdan bakıldığında kurumun bütün süreçlerinde yer alması gereken bir yaklaşımdır. Bu da kurumsal performansın iyileştirilmesi için çok önemli çıktılar elde etmek anlamına gelir.

Tablo 3. Spor bilgi sisteminin zayıf yönlerine ilişkin görüşler

Zayıf Yönler	Örnek İfadeler	Frekans
Sistemin nasıl çalıştığıyla ilgili bilgi yetersizliği	"...Bazı arkadaşlarımız sistemi kullanamıyor. Özellikle teknolojiyle arası iyi olmayan arkadaşlar. Onların işlerini de anlayanlar yapmak zorunda kalıyor." (K1)	2
Sistem oluşturulurken fikir alışverişi yapılmaması	"...eksiklikler tabii var. Bunlarla ilgili bizlerden görüş alınabilirdi." (K4) "...sistemin eksiklikleriyle ilgili önerilerimizi sunmuyoruz. İlerleyen süreçlerde eksikliklerde giderilecektir." K2	3
Sistemin geliştirme ve uygulama sürecinin yavaş ilerlemesi	"...sistemde bazı sorunlar var en başından beri devam ediyor." (K4)	4
Sistem ara yüzünün karmaşık ve kullanışsız olması	"...uygulamaların çok karışık olduğundan şikâyetçi olan çok var." (K3)	3
Sistemin ihtiyaç ve talepleri tam olarak karşılayamaması	"...böyle bir sistem yapılıyorsa her işlem bunun üzerinden yapılabilmeli. Biz yine bir sürü evrak işleriyle uğraşıyoruz" (K1)	4
Sistemdeki bilgilerin güncel tutulmasında zorluk	"...bazen güncel bilgilere ulaşamıyoruz." (K3)	2

Tablo 3'te kurum içi katılımcıların görüşlerine göre Spor Bilgi Sisteminin zayıf yönleri yer almaktadır. Kurum çalışanı katılımcıların görüşlerine göre, sistemin nasıl çalıştığıyla ilgili bilgi yetersizliği (f=2), sistem oluşturulurken fikir alışverişi yapılmaması (f=3), sistemin geliştirme ve uygulama sürecinin yavaş ilerlemesi (f=4), sistem ara yüzünün karmaşık ve kullanışsız olması (f=3), sistemin ihtiyaç ve talepleri tam olarak karşılayamaması (f=4) ve sistemdeki bilgilerin güncel tutulmasında zorluk (f=2) zayıf yönler olarak belirlenmiştir.

O'Connor (1993) tarafından kurumlarda bilgi sistemlerinin kullanılmasının ana hedefleri, personelin katılımını ve kullanım kolaylığını temin etmek, kullanıcıların katılımını ve kullanım kolaylığını temin etmek, sistem uygulamalarının uyarlanabilirliğini, kalitesini, zamanlamasını ve sürdürülebilirliğini iyileştirmek ve geliştirmek olarak belirtilmiştir. Dolayısıyla oluşturulan sistemlerin herkes açısından kullanım kolaylığı sağlayacak şekilde düzenlenmesi sistemin etkili ve verimli bir biçimde kullanımı açısından önemli olduğu söylenebilir.

Livari (1992) de yapmış olduğu çalışmada organizasyonel çevre, dış çevre, kullanıcı ortamı, sistem geliştirme ortamı ve operasyon ortamı arasındaki uyumun önemini vurgulayarak bilgi sistemlerinin etkili ve verimli bir şekilde çalışmasında paydaşların katkılarının önemini ortaya koymuştur.

Kul (2017) bilgi yönetiminin sorumluluk gerektiren zor bir uğraş olduğunu belirterek bu zorluğun gerek bilgi çalışanlarının farklı niteliklerde bulunmasından ve gerekse bilginin oluşturulması sürecindeki belirsizlikten kaynaklandığını ifade etmiştir. Yani, bilgi yönetimi süreç adımlarından birinde yaşanan aksaklık bilgi yönetimini de olumsuz etkilemektedir.

Bilginin yaratılması, geliştirilmesi ve kullanılmasında geç kalınması, yenilik ve değişimlere ayak uydurulamaması, genel ekonomik koşulların uygun olmaması, kullanıcıların yeniliğe direnç göstermesi, bağlı teknolojilerin zamanında geliştirilmemesi (Şencan, 2013) teknolojik altyapıya gereken yatırımın yapılmaması, yatırımların tamamlayıcı yatırımlar ile desteklenmemesi, personelin teknik yetersizliği veya bütün bunlar için tahsis edilen bütçenin yetersizliği de bilgi yönetiminin başarısız olmasına sebep olmaktadır (Kul, 2017).

Tablo 4. Spor bilgi sisteminin sunduğu fırsatlara ilişkin görüşler

Fırsatlar	Örnek İfadeler	Frekans
Vatandaşların iş ve işlemlere daha hızlı ve kolay bir şekilde ulaşmalarının sağlanması	"...istediğimiz zaman işlem yapabiliyoruz." (K12) "...ben açılan antrenörlük kursuna sistemden başvurudum." (K9) "...benim antrenörüm sağlık raporumu sisteme hemen yükledi." (K8)	8
Vatandaşların kurumlara gitmeden işlem yapmalarının sağlanması	"...müdürlüğe gitmeden internet üzerinden işlemleri yapmak güzel oluyor." (K6) "...Branş işlemlerini, öğrencilerin lisans işlemlerini sistemden yapıyorum." (K11)	7
Tüm kurumlara ilişkin sporcu işlemlerinin tek sistem üzerinden yapılabilmesi	"...okul sporlarıyla ilgili işlemleri tek bir çatı altında toplamaları iyi oldu." (K12)	5
Antrenör ve spor elemanlarının eğitime yönelik başvuruların tek bir sistem üzerinden yapılabilmesi	"...temel eğitim başvurularını sistemden yapabilmek eskiye nazaran büyük avantaj sağlıyor." (K5)	4
Merkezi yerleşim birimlerinden uzak olmanın dezavantajlarının ortadan kalkması	"...ben şehir merkezinden çok uzak bir okulda görev yapıyorum. Ancak işlemleri uzaktan yapabilmek fırsatına da sahip olabiliyorum." (K11)	4

Tablo 4'te kurum dışı katılımcıların görüşlerine göre Spor Bilgi Sisteminin sunduğu fırsatlar yer almaktadır. Kurum dışı katılımcıların görüşlerine göre vatandaşların iş ve işlemlere daha hızlı ve kolay bir şekilde ulaşmalarının sağlanması (f=8), vatandaşların kurumlara gitmeden işlem yapmalarının sağlanması (f=7), tüm kurumlara ilişkin sporcu işlemlerinin tek sistem üzerinden yapılabilmesi (f=5), antrenör ve spor elemanlarının eğitimine yönelik başvuruların tek bir sistem üzerinden yapılabilmesi (f=4) ve merkezi yerleşim birimlerinden uzak olmanın dezavantajlarının ortadan kalkması (f=4) sisteminin sunduğu fırsatlar olarak belirlenmiştir.

Devlet hizmetinin büyük ölçüde insan unsuruna dayalı olması, üretildiği anda tüketilmesi, farklı zamanlarda farklı miktarlarda talep edilmesi nedeniyle sıkça kalite sorunu yaşanmasına neden olmaktadır. Bu noktada bilgi teknolojileri ile bütünleşen insan unsuru daha hızlı ve kaliteli hizmet sunabilmektedir. Bugüne kadar yaşanan örnekler bakıldığında geleneksel hizmet sunumunun yarattığı sorunların başında hizmetin yetersizliği ve kalite eksikliğinin geldiği görülmektedir. Sorunun çözümünde Devlet organizasyonunun ağ teknolojileri temel alınarak yeniden yapılandırılması sonucu devlet hizmetlerinin hem nitelik hem de nicelik olarak arttığı görülmektedir (Kırçova, 2003). Ağ teknolojileri sayesinde bürokrasinin hizmet sunma aşamasında devreden çıkarılması ile de sorulara yanıt alma ve hizmetlerden faydalanma süreleri kısılacak, bilgiye erişim imkânlarında şehir ile kırsal kesim arasındaki fark azalacak, böylece de bilginin merkezi olan şehirlere uzak olmanın dezavantajları ortadan kalkacaktır (İşler ve Negiz, 2005).

Devlet tarafından sunulan kamu hizmetleri ve bu hizmetlerin sunumundaki etkinlik, ülkelerin ekonomik ve sosyal yaşamı üzerinde büyük etkiye sahiptir. Bu açıdan, bilgi toplumuna dönüşüm sürecinde kamu hizmetlerinin, vatandaşlar dış paydaşların gereksinim ve beklentilerine uygun olarak, bilgi ve iletişim teknolojilerinin de yardımıyla etkin, hızlı, kaliteli, sürekli, güvenilir, şeffaf ve bütünleşik şekilde sunumu önem arz etmektedir. Ancak bu dönüşüm sürecinin bir unsuru olan e-devlet olgusu, sadece hizmetlerin elektronik kanallara taşınması anlamına gelmemekte; bunun yanı sıra verimli iş süreçlerine, kurumlar arası işbirliği yeteneğine ve ortak vizyona sahip, bilgiye dayalı kamu yönetimi anlayışının benimsenmesini gerektirmektedir (Sevinç ve Özata, 2010).

Tablo 5. Spor bilgi sistemine yönelik tehditlere ilişkin görüşler

Tehditler	Örnek İfadeler	Frekans
İlgilileri sisteme dâhil etmede zorluk	"...İlk başlarda sistemi kullanamıyordum ama şimdi nasıl çalıştığını çözdüm." (K7) "...ben böyle bir sistem olduğunu arkadaşımдан öğrendim." (K8)	7
Kullanıcıların dijital imkânlarla erişememe olasılığı	"...ben sistemi hiç kullanamadım bi arkadaşımaya söyledim o benim yerime yaptı. Bizden sağlık raporu istemişlerdi." (K6) "...bazen internet kullanamayan öğrencilerimiz sistemi kullanamıyor." (K11)	5
İlgili personel eksikliği nedeniyle kullanıcıların hizmetlerden yeterince faydalanamaması	"...lisansıyla ilgili problem vardı sistemde görünmüyordu, ne yaptıysam kimseye ulaşamadım. Sonra il müdürlüğüne gidip hallettim." "...genelde sorularımıza cevap alamıyoruz. Karşımızda muhatap bulamıyoruz." (K12)	4
Engelli, dezavantajlı bireylerin sistemden yeterince faydalanamaması	"...bizim engelli sporcularımız da var ancak onlar için özel bir sistem de olması gerekiyor." (K7)	2

Tablo 5'te kurum dışı katılımcıların görüşlerine göre Spor Bilgi Sistemine yönelik tehditler yer almaktadır. Kurum dışı katılımcıların görüşlerine göre ilgilileri sisteme dâhil etmede zorluk (f=7), kullanıcıların dijital imkânlarla erişememe olasılığı (f=5), ilgili personel eksikliği nedeniyle kullanıcıların hizmetlerden yeterince faydalanamaması (f=4), Engelli bireylerin sistemden yeterince faydalanamaması (f=2) sisteme yönelik tehditler olarak belirlenmiştir.

Teknolojinin hızla gelişmesi, vatandaşların gelişen teknolojiyi izlemekte zorlanmaları, ağ sistemine dahil olmak için yapılması gereken asgari harcamalar bilgisayar teknolojilerinin zayıf yanları olarak görülebilir (Kırçova, 2003). Dolayısıyla bilgisayar teknolojilerinin tüm vatandaşlara ulaşabilecek alt yapıda olması ve bilgi sisteminden faydalananların uygulamaları kolaylıkla kullanabiliyor olması sistemin etkinliğini ve verimliliğini artıracaktır.

Spora ilişkin tesislerin, etkinliklerin artması, spor dallarının sayısının artarak yaygınlaşması vb. faktörler spora olan talebi de artırmaktadır. Tesis ve etkinlik sayılarının artışı spor yöneticisi ve diğer çalışan ihtiyacında da beraberinde getirmektedir (Kurtipek, Güngör, Esentürk, İlhan ve Yenel, 2020). Artan talep ihtiyacına karşı kurumların ve sistemlerin cevap vermesinde yetersizlikler oluşabilir. Bu yetersizliklerin en önemli nedenlerinden birisinin yetersiz ve donanımsız personel olduğu söylenebilir. Spor yöneticiliği bölümlerinin her sene yaklaşık 5.000 yeni mezun verdiği göz önüne alındığında, kamu kurumlarında istihdam edilme oranlarının sınırlı düzeyde kaldığı söylenebilir (Halıcı, Parasız ve Yetim, 2020). Dolayısıyla artan hizmet talebini etkili ve verimli bir şekilde karşılamak için spor yöneticilerinin sporun yönetiminden sorumlu kurumlarda istihdam edilmesi önem kazanmaktadır.

Sonuç ve Öneriler

Günümüzde gerek bireysel gerekse kurumsal düzeyde sürekli öğrenmenin önemi vurgulanmakta, küresel rekabet keskinleşmekte, değişim ve belirsizlik hız kazanmakta ve bilgi stratejik bir faktör hatta stratejik bir kaynak olarak değerlendirilmektedir. Sermaye olarak paranın yerini bilginin almaya başlamasıyla birlikte bilgi yönetimi olgusu, örgütler arası yarışmanın anahtarı durumuna gelmektedir. Kurumlara ve beşeri faaliyetlere dayalı bilgi akışının artması ile birlikte, bilgi sistem ve teknolojileri örgütlerin en temel araçları durumuna gelmiştir. Kuruluşlar bilgi kaynaklarını etkili bir biçimde kullandıkları takdirde etkinliklerini artırabilir ve iş süreçlerini geliştirebilirler. Başarılı işletmelerin, strateji oluşturma ve karar verme süreçleri ile ilgili olarak güçlü bilgi kaynakları altyapısı oluşturdukları görülmektedir (Şimşek, 2010).

Bilgi sistemleri sayesinde kuruluşlarda daha etkili ve daha verimli bir şekilde hizmet sunulması ve kuruluşun tüm paydaşlarının memnuniyetini amaçlayan bir yönetim anlayışı ortaya çıkmaktadır. Spor Bilgi Sistemi de ilgililere erişim kolaylığı sağlamanın yanında, spor hizmetlerinin daha etkili ve verimli bir şekilde sunulmasını sağlayan bir sistem olarak karşımıza çıkmaktadır. Sistem aracılığıyla sporcular, antrenörler, hakemler, tesisler, kulüpler, federasyonlar, organizasyonlar vb. spor unsurları ile ilgili bilgilere

istenilen zamanda ve istenilen şekilde ulaşılabilmesi mümkün olabilecektir. Toplanan bu bilgiler aracılığıyla sorunlar, ihtiyaçlar ve aksaklıklar etkin bir şekilde belirlenerek çözüm oluşturulabilecektir. Spor Bilgi Sisteminin işlevsel olarak kullanılmasıyla sporun içinde yer alan tüm paydaşlara etkili, verimli, kaliteli, hızlı, katılımcı, şeffaf ve denetlenebilir bir spor hizmeti sunulacaktır. Bunun sağlanabilmesi için ise sistemin ihtiyaçları karşılama yeterliliğinin, eksik, aksayan ve zayıf yönlerinin tespit edilerek, sisteme yönelik muhtemel tehditlerin belirlenmesi ve bunların giderilmesine yönelik önlemler alınması önem kazanmaktadır.

Spor Bilgi Sistemine yönelik olarak yapılan SWOT analizi sonucunda aşağıda yer alan öneriler oluşturulmuştur:

- Spor Bilgi Sistemine yönelik duyuru ve tanıtım faaliyetlerinin daha etkin olarak yapılması ilgililerin sistemden daha fazla faydalanmasına imkân sağlayacaktır.
- Spor Bilgi Sisteminin daha basit ve kullanışlı hale getirilerek kullanımı ile ilgili detaylı bilgilendirme kılavuzu hazırlanması kullanıcılara kolaylık sağlayacaktır.
- Spor Bilgi Sisteminin ilgililerin ihtiyaç ve taleplerine göre revize edilmesi kullanışlılığını artıracaktır.
- Paydaşların dijital imkânlarla erişememe olasılığı göz önünde bulundurularak gerekli önlemlerin alınması sistemin kullanım imkânını artıracaktır.
- Kişisel verilerin korunmasına yönelik somut çalışmaların yapılması ve gerekli güvenlik önlemlerinin sağlanması sistemin korunması açısından önemlidir.
- Sistemdeki verilerin hangi şartlarda yedeklendiği ve bu verilere kimlerin erişebildiği, veri güvenliği açısından önem kazanmaktadır. Bununla ilgili bilgiler açık ve şeffaf bir şekilde ilgililerle paylaşılmalıdır.
- Sistemdeki verilerin sürekli olarak güncel tutulması Spor Bilgi Sisteminin işlevselliği açısından önem kazanmaktadır. Güncel bilgilerin sürekli olarak sağlanması sistemin güvenilirliği açısından önemlidir.
- Sistemden elde edilen veriler aracılığıyla, eğitilmiş işgücü olan yükseköğrenim mezunu spor yöneticilerinin ve antrenörlerin istihdamına yönelik planlamalar yapılabilir.
- Engelli bireylerin sistemden faydalanabilmesine yönelik düzenlemeler yapılması gerekmektedir.
- Spor Bilgi Sisteminde oluşturulan veriler aracılığıyla toplumumuzda çağdaş spor bilinci oluşturulmasına ve sporun toplumda yaygınlaştırılmasına yönelik faaliyetler planlanmalıdır.
- Spor Bilgi Sistemi sayesinde eğitim kurumlarındaki etkinlikler takip edilip destek sağlanarak, öğrencilerin spora kazandırılması imkânı oluşacaktır.
- Spor Bilgi Sistemi ilk olarak 2011 yılında ortaya çıkmış bir uygulama (Spor Genel Müdürlüğü, 2011) olmasına rağmen günümüzde hâlâ tam olarak işlevsel hale getirilememiştir. Sistemin tam ve işlevsel olarak kullanılabilir duruma getirilmesi süreci hızlandırılmalıdır.

- Bir spor yönetimi uygulaması olarak ortaya çıkan Spor Bilgi Sisteminde farklı ülkelerdeki benzer uygulamalarda bulunan ve sisteme katkı sağlayabilecek hizmetlerin yer alması sağlanabilir.

Sonuç olarak, spor yönetimi alanında geleneksel yönetim anlayışına göre çeşitli üstünlükleri olan ve önemli fırsatları sağlayabilme potansiyeline sahip Spor Bilgi Sisteminin düzenlenme ve güncellenme ihtiyacı olduğu söylenebilir. Spor Bilgi Sistemi ile ilgili yapılacak düzenleme ve güncellemeler için akademik çevrelerin desteği istenmeli ve sporla ilgili sivil toplum kuruluşları ile iç ve dış paydaşların görüşleri alınmalıdır.

Yazışma Adresi (Corresponding Address):

Uğur ÖZER

Hitit Üniversitesi Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu, ÇORUM

ORCID: 0000-0002-3899-3429

E-posta: ugurozer84@hotmail.com

Kaynaklar

1. **Aktan, C. C. ve Vural, İ.** (2016). Bilgi çağında bilginin yönetimi. *Yeni Türkiye Bilim ve Teknoloji Özel Sayısı-I*, 88(1), 314-328.
2. **Alp, S., Özdemir, S. ve Kilitçi, A.** (2011). *Veri tabanı yönetim sistemleri*. İstanbul: Türkmen Kitabevi.
3. **Atasoy, B. ve Özer, U.** (2019, Kasım). *Spor yönetiminde veri tabanlı uygulamalar*. 17. Uluslararası Spor Bilimleri Kongresine sunulan bildiri, Antalya.
4. **Avaner, T. ve Fedai, R.** (2019). Türk kamu yönetiminde ofis sistemi: e-devlet uygulamalarından dijital dönüşüm ofisine. *Amme İdaresi Dergisi*, 52(2), 149-172.
5. **Bakan, İ. ve Baydaş, A.** (2015). Sanal organizasyonlar. İ. Bakan (Ed.), *Çağdaş yönetim yaklaşımları* (ss.495-551). İstanbul: Beta.
6. **Baraz, B.** (2018). İç çevre analizi. D. Taşçı ve İ.C. Ulukan (Ed.), *Stratejik yönetim I* içinde (ss.80-104). Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Yayını.
7. **Baytekin, P.** (2012). *Bilgi yönetimi halkla ilişkiler açısından bir değerlendirme*. İzmir: Ege Üniversitesi Yayınları.
8. **Changchit, C., Joshi, K. D. ve Lederer, A. L.** (1998). Process and reality in information systems benefit analysis. *Information Systems Journal*, 8(2), 145-162.
9. **Çataler, O.** (2006). Yönetim bilgi sistemleri. Z. B. A. Vural (Ed.), *Dijital platform ve iletişim* içinde (ss.133-184). İzmir: Ege Üniversitesi Yayınları.
10. **Çelik, A., Hatunoğlu, Z. ve Akpınar, Y.** (2008). İşletmelerde Muhasebe Bilgi Sisteminin Yeri ve Önemi. T. Akgemci, Ş. Aslan ve M. Düşükcan (Ed.), *Yöneticinin el kitabı* içinde (s. 455-503). Konya: Eğitim Kitabevi.
11. **Çoruh, M.** (2017). *Veri tabanı felsefesi, tasarımı ve yönetimi*. İstanbul: e-Kitap Projesi.
12. **Emini, F. T.** (2018). *Kamu Yönetiminde bilişim sistemlerinin strateji geliştirme amaçlı kullanımı*. Bursa: Ekin Yayınevi.
13. **Gökşen, Y.** (2020). Sistem yaklaşımı ve organizasyonlarda bilişim sistemleri. Ü. Özen (Ed.), *Yönetim bilişim sistemleri* içinde (s. 32-53). Erzurum: Atatürk Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Yayını.
14. **Hanaylı, M. C.** (2018). Yönetim bilişim sistemleri. Ö. Sebetci (Ed.), *Bilgi teknolojileri ve yönetim bilişim sistemleri* içinde (ss.119-144). İstanbul: Kodlab Yayın Dağıtım.
15. **Hahcı, A., Parasız, Ö. ve Yetim, A.** (2020). Sayılarla Türkiye'de spor yöneticiliği eğitimi. *Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 25(4), 299-312.
16. **İşler, D. B. ve Negiz, N.** (2005). Elektronik devletin boyutları ve yarattığı fırsatlar. *Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 1(2), 35-56.
17. **Karaman, E.** (2017). Bilgi yönetiminin kurumsal performansa etkisi. A. Özdemir ve A. Naralan (Ed.), *Kurumsal bilgi yönetimi* içinde (s. 137-153). Erzurum: Atatürk Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Yayını.
18. **Kırçova, İ.** (2003). *E-Devlet uygulamaları ve ekonomiye etkileri*. İstanbul: İstanbul Ticaret Odası Yayınları.
19. **Kul, S.** (2017). Bilgi yönetiminde sorunlar ve bilgi yönetiminin geleceği. A. Özdemir ve A. Naralan (Ed.) *Kurumsal bilgi yönetimi* içinde (s. 264-285). Erzurum: Atatürk Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Yayını.
20. **Kurtipek, S., Güngör, N. B., Esentürk, O. K., İlhan, E. L. ve Yenel, F.** (2020). Öğrencilerin bakış açısı ile spor yöneticiliği bölümü: bir SWOT analizi. *Sportmetre*, 18(1), 187-194.
21. **Külcü, Ö.** (2018). *Kurumsal bilgi sistemleri ve belge yönetimi-organizasyonlarda bilgi ve belge yönetimi sistemlerinin temel ilkeleri*. İstanbul: Hiperyayın.

22. Livari, J. (1992). The organizational fit of information systems. *Information Systems Journal*, 2(1), 3-29.
23. Misci, S. (2006). Bilgi iletişim teknolojileri ve örgütsel yaşam. Z. B. A. Vural (Ed.), *Dijital platform ve iletişim içinde* (s. 27-61). İzmir: Ege Üniversitesi Yayınları.
24. Myers, M. D. ve Avison, D. (2002). An introduction to qualitative research in information systems. Michael D. M. ve David E. A. (Ed.), *Qualitative research in information systems a reader* içinde (s. 3-12). London: SAGE.
25. Naktiyok, A. (2015). *Stratejik yönetim*. Erzurum: Atatürk Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Yayını.
26. O'brien, J. A. ve Marakas, G. M. (2010). *Introduction to information systems*. NY: McGraw-Hill/Irwin.
27. O'brien, J. A. ve Marakas, G. M. (2011). *Management information systems* (10th Edition). NY: McGraw-Hill/Irwin.
28. O'Connor A. D. (1993). Successful strategic information systems planning. *Information Systems Journal*, 3(2), 71-83.
29. Odabaş, H. (2009). *e-Devlet sürecinde elektronik belge yönetimi*. İstanbul: Türk Kütüphaneciler Derneği.
30. Özdemirci, F. ve Torunlar, M. (2015). *Bilgi çağında arşivsel bilgi analizi*. Ankara: Ankara Üniversitesi Basımevi.
31. Öztürk, D. G. (2018). Bilgi yönetimi. Ö. Sebetci (Ed.), *Bilgi teknolojileri ve yönetim bilişim sistemleri* içinde (s. 29-64). İstanbul: Kodlab Yayın Dağıtım.
32. Sevinç, İ. ve Özata, M. (2010). *Türk kamu yönetiminde bilgi sistemleri ve e-dönüşüm*. Konya: Eğitim Akademi.
33. Spor Bilgi Sistemi Nedir? (2019, 11 Ağustos). Erişim Adresi: <https://spor.sgm.gov.tr/sporbilgisisteminedir/default.html>
34. Spor Genel Müdürlüğü 2011 Yılı Faaliyet Raporu. (2020, 27 Mayıs). Erişim Adresi: <https://shgm.gsb.gov.tr/Sayfalar/259/114/faaliyet-raporlari.aspx>
35. Sunay, H. ve Uyar, Y. (2017, Kasım). *Türkiye Almanya ABD ve Avustralya spor sistemlerinin bazı değişkenler açısından karşılaştırılması*. Dünya Spor Bilimleri Araştırmaları Kongresine sunulan bildiri, Manisa.
36. Şencan, E. (2013). *Bilgi yönetimi ve sanal halkla ilişkiler*. Konya: Eğitim Yayınevi.
37. Şimşek, M. Ş. (2010). *Yönetim ve organizasyon*. Konya: Eğitim Akademi.
38. Tonbul, İ. (2019). *Dijital çağ örgütlerinde güncel yönetim konuları*. İstanbul: Hiperyayın.
39. Torunlar, M. ve Özdemirci, F. (2019). *Bilginin bilgiyle savaşı*. Ankara: Ankara Üniversitesi BİL-BEM.
40. Vural, Z. B. A. (2006). Bilgi iletişim teknolojilerine genel bir bakış. Z. B. A. Vural (Ed.), *Dijital platform ve iletişim içinde* (s. 1-25). İzmir: Ege Üniversitesi Yayınları.
41. Yanık, A. (2017). *21. yüzyıl kavramları ışığında bilgi yönetimi*. Bursa: Ekin Yayınevi.
42. Yurdakul, I. K. (2013). Veri toplama araçlarında bulunması gereken nitelikler. A. A. Kurt (Ed.), *Bilimsel araştırma yöntemleri* içinde (s. 117-138). Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Yayınları.